

YRKESORGANISASJONENES
SENTRALFORBUND

akademikerne

Unio

Til arbeidsminister Torbjørn Røe Isaksen

Oslo, 25. juni 2020

Yrkesskade og Covid-19

Vi viser til tidligere kommunikasjon om temaet yrkesskade og Covid-19, bl.a. korrespondanse mellom YS og departementet 17. april og 8. mai. Temaet er også tatt opp muntlig i ALPR og andre sammenhenger.

Bakgrunn

Regjeringen besluttet 7. april å inkludere Covid-19 på listen over yrkessykdommer. ASDs pressemelding [Yrkesskadeerstatning ved koronasmitte](#) hadde bl.a. denne teksten:

De nye reglene omfatter primært ansatte i helsevesenet. Reglene gjelder også i andre yrker der jobben gjøres i miljøer med særskilt sykdoms- eller smittefare, eller arbeidsområder hvor ansatte lett kan komme i kontakt med personer som er smittet av koronaviruset.

(Vår understrekning)

YS, Akademikerne og Unio ønsker at våre medlemmer som blir smittet av Covid-19 skal være dekket av yrkesskadeordningene i folketrygden og yrkesskedeforsikring. Etter dagens regelverk vil de bare være dekket dersom de jobber i yrker som nevnt i yrkessykdomsforskriften, eller andre arbeidsplasser der det er særskilt stor sykdoms- eller smittefare. I forarbeider fra 1980-tallet nevnes spesifikt politi og fengselsvesen.

YS sendte 17. april et brev til ASD om forsvarlig arbeidsmiljø i kritiske samfunnsfunksjoner. I brevet omtalte vi bl.a yrkesskadeordningen, og oppfordret regjeringen til å kommunisere tydeligere hva som menes med "arbeidsområder hvor ansatte lett kan komme i kontakt med personer som er smittet av koronaviruset". Svarbrevet om dette temaet kom 8. mai, og budskapet var dette:

- For å kunne få godkjent en sykdom som yrkessykdom, må den ha blitt påført arbeidstakeren mens vedkommende var i arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden.
- Bestemmelsen utelukker ikke at smitte påført under arbeid i andre kritiske samfunnsfunksjoner kan omfattes, men at det er avgjørende om dette skjer i miljøer med særskilt sykdoms- eller smittefare.
- Det vil være nødvendig for NAV å foreta konkrete vurderinger i hvert enkelt tilfelle for å avgjøre om Covid-19 med alvorlige komplikasjoner kan godkjennes som yrkessykdom.

Hvorfor ønsker vi en styrking av regelverket?

Under koronapandemien er det mange arbeidstakere utenfor helsevesenet som risikerer å bli smittet gjennom jobben. Hjemmekontor er en løsning som fungerer for deler av arbeidsstokken, men mange yrkesgrupper vil oppleve økt smitterisiko på grunn av fysisk kontakt med passasjerer, kunder, elever, kolleger og andre. Det er derfor viktig at disse arbeidstakerne gis den økte tryggheten som ligger i at alvorlige komplikasjoner etter Covid-19 kan anses som yrkessykdom.

Omvendt bevisbyrde for yrkessykdommer

Dersom man først arbeider et sted med særlig stor smittefare og får en av sykdommene som listes opp i yrkessykdomsforskriften, anses man som smittet på jobb såfremt ikke det motsatte kan sannsynliggjøres. Dette følger av folketrygdloven § 13-4 annet ledd. Arbeidstakere som utsettes for særlig stor smittefare får dermed fordelene av omvendt bevisbyrde dersom de skulle få alvorlige komplikasjoner etter Covid-19.

Vi har vurdert muligheten for å kreve at alle ansatte som blir smittet på jobb automatisk bør være dekket av yrkessykdomsreglene. En slik løsning vil imidlertid kunne rime dårlig med omvendt bevisbyrde, i alle fall for enkelte andre sykdommer enn Covid-19. Vi har også vurdert om det er mest hensiktsmessig å ta utgangspunkt i listen over kritiske samfunnsfunksjoner, men har konkludert med at en slik løsning uansett vil medføre at noen faller utenfor ordningen.

Delt bevisbyrde for yrker uten "særlig stor sykdoms- eller smitterisiko"?

En mulig løsning er derfor at man lager en regel om at alle som blir smittet på jobb anses å ha en yrkessykdom, men at den omvendte bevisbyrden ikke skal gjelde utenfor yrker med særlig stor sykdoms- eller smitterisiko. Ved f.eks. å legge inn et tilleggspunkt i yrkessykdomsforskriften kan flere arbeidstakere sikres:

Nytt punkt 3: "*under arbeid i andre yrker dersom det sannsynliggjøres at smitten er pådratt under arbeidet*".

Da vil vi kunne oppnå at alle arbeidstakere vil bli dekket i forhold til alvorlig sykdom som skyldes Covid-19, men at beviskravet differensieres.

Med en slik endring vil forskriften f.eks. kunne se slik ut:

§ 1. Yrkessykdommer som skal likestilles med yrkesskade

H) Sykdommer som skyldes smitte

1. under arbeid i laboratorium hvor en arbeider med vedkommende smittestoff.
2. under arbeid på lege- eller tannlegekontor, sosialkontor, i medisinske institusjoner, sosiale institusjoner og utekontakter, barneheim, aldersheim o.l. eller ved annen yrkesutøvelse der virksomheten skjer i miljøer med særskilt sykdoms- eller smittefare.
3. **under arbeid i andre yrker dersom det sannsynliggjøres at smitten er pådratt under arbeidet.**

Følgende sykdommer omfattes:

- a) tuberkulose
  - *fortsatt opplisting fra b) til k)*
- l) covid-19 med alvorlige komplikasjoner

Konklusjon

Vi er selvfølgelig åpne for å diskutere andre løsninger enn den vi skisserer over. Hensikten med denne henvendelsen er å ta initiativet til en prosess der målet er at alle arbeidstakere som har fysisk kontakt med andre gjennom jobben (f.eks. passasjerer, kunder eller kolleger) gis større trygghet dersom de rammes av Covid-19 med alvorlige komplikasjoner.

Dagens regelverk tar ikke godt nok vare på disse arbeidstakerne. Vi håper derfor at arbeidsministeren er villig til å drøfte mulige løsninger på dette problemet.

Med vennlig hilsen

**Yrkesorganisasjonenes
Sentralforbund**

Erik Kollerud /s/
leder

Akademikerne

Kari Sollien /s/
leder

Unio

Ragnhild Lied /s/
leder